

Grundlóg fjøldarinnar

Vit hoyra menn í egnum landi, og vit hoyra menn í øðrum londum tala um grundlógir. Vissuliga vita vit, at hesir menn eru vælmeintir og unna hvørjum einstakum borgara eina grundlóg, ið vit øll í okkara dagliga lívi hava at halda okkum til, hava at njóta gott av, hava at leita okkum vernd undir og hava at halda heilaga, sum tað, ið tryggjar okkum liv og rætt í okkara samfelagi.

Soleiðis sum henda lóg er givin okkum í dag, er eingin ivi um, at hon veitir okkum hesi rættindi, vit finna eitt friðskjól undir henni, bert vit sjálvi vilja eitt slíkt rættferðarligt liv, at vit í øllum umstøðum kunnu skjóta okkum undir hana. Lógliga og rættferðarliga kann væl eingin juristur ella nakar annar hava nakað at seta ímóti henni.

Men so er spurningurin: eru so kortini eingi brek?

Vit mugu beinanvegin siga, har eru brek, ógvuliga álvarsom brek.

Tá ið hon varð gjøgnumførd, og eisini vit høvdu rætt og loyvi til at atkvoða fyrri henni, gjørdur vit tað, tó ógvuliga smálga, kanska einamest tí, at vit aldri høvdu sæð eitt slíkt frísinnad og demokratiskt produkt her á landi okkara, tí her finst væl eingin flokkur, ið nærhendis vildi gingið so vítt í at givið fólkinum friar ræsur og latið tað komið til sín rætt.

Hvussu skuldi sambandsflokkurin gjørt tað? Hesin flokkur, ið ongtíð hevur bjóðað einum einasta Føroyingi lívsrætt í sínum egnu landi.

Hvussu kundi fólkaflokkurin, ið aldri hevur hugsad um fólksins vælferð, men sum á øllum økjum hevur givið seg í hóslag við stórmannaveldið, gjørt tað? Og øll vita vit, at kapitalurin, stórmannaveldið, helst ikki vil hava okkum — hina arbeiðandi fjøldina við sína lið — hvussu kann tað hóska teimum at hava ein, ið tæna vil arbeiðarafjøldini, henni, ið ikki livar stórmannafjøldini, at sita javnbjóðis við høga borð — tað er ógjørligt. Teimum hugar ikki slíkar stórýnskisdreymir.

Og so tjóðveldisflokkurin? Er tað ikki ort at huga sær, at hesin, sum, tá ið hann fær ræðið her á landi, og vil renna okkum øll í hitt djúpasta og versta peningaliga óføri, ið hugsast kann, nakran tíð vil unna fjøldini tann sóma, at hon kann seta teir til viks og siga, at nú vil hon hava betri kor, ja, kanska tey bestu korini, ið ráddu frammanundan teimum, tá ið teir tóku háls- og handsrætt yvir okkum, vil geva okkum hesi rættindi aftur. Nei, hesir vilja sjálvandi gera alt tað, ið stendur í teirra makt, at fjøldin, hin arbeiðandi fjøldin, í somu løtu, teir eiga valdið, fær høvðið fyrri sseg

aftur. Ja, so langt eru vit komnir — og vit eru komnir so langt, at hesir kúgarar fólksins eru við at fáa tak á teirri størri fjøldini. Teir vilja forkoma hinum einstaka arbeiðara- og fiskimannaheiminum fullkomuliga. Higartil hevur verið livandi, higartil hevur borið til at bjarga hvørjum einstokum betri livikor, meira til matna og klædna, meira til lesna, meira til menning og mentan, meira til hvørja framtíðaruppávú, — men alt hetta eru teir til reiðar — uttan at blunka við — at forkoma okkum, men ei má hetta henda. Nú mugu vit læra okkum og duga at hugsa, hvør einsæris. Væl eru vit í mongum forum illa at okkum komnir; men orar sveimarar, orar national-

fantastar og politiskar ørvitisfiskar mugu vit ikki lata leiga okkum út á bládýpi, tí eitt er vist, teir verða ikki teir fyrstu til at fiska okkum uppafur. Teir lata okkum søkka, og har verða vit liggjandi til vit einaferð ella ongtíð koma uppafur.

Fara vit hólga fram, hava vit alt at vinna. Fara vit fram í ovursintari nationalismu, eru vit deyðsdómir. Nú mugu vit halda eina politiska leið, ið okkum hóskar og sómir. Vit hava einki at tapa, men alt at vinna.

Vit hava bert eitt at hava fyrri eyga: Okkara samfelag má blóma okkara eftirkomarar mugu hava tað so gott sum gjørligt. Vit mugu ikki bert vera ímóti at forkoma teirra lívslagnu, vit mugu framvegis berjast ímóti, tá ið aðrir við ljótastu og mest misvisandi vápn-

um herja á.

Arbeiðarafjøldin má standa á einum tryggum støði. Arbeiðarafjøldin má taka upp bardagan, og arbeiðarafjøldin má føra hendan bardaga til sigurs. Lat okkum tí av øllum alvi taka upp bardagan móti hesum ræðuliga afturhaldsflokkum og forkoma teimum.

Úr Hvalba

Stutt síðan hendi tað óhapp, tá ið »Skarvasteinur« var á veg til Suðuroyar, at krumtappsaksilin brotnaði, og skipið mátti kalla á Tórshavn radio fyrri at fáa hjálp. Bátur varð alt fyrri eitt sendur hiðani, og sleipaði hann »Skarvastein« inn á Tvøroyri. At slíkt hendur, er tíverri ikki ókent; men hetta má tó sigast at koma sera illa við heint nú, bæði hvat ið viðvíkur kolaflutninginum og eisini av tí, at Skipafelagið Føroyar hevur biðið Skarvastein um at flyta vørufarmar frá Tjaldur, nú meðan tað ger nakrar snarferðir til Keypmannahavnar, og av somu orsök ikki fer til Suðuroyar sum vanligt. Eisini kolaflutninginum kemur hetta at darva. Eisini sigst, at handilsfelagið Richard B. Thomssen á Tvøroyri hevði í hyggju at leiga skipið ein túr til Noregs eftir farmi.

Nú verður roynt at fáa motorin aftur í lag. Aksilin er tilreiðar at fáa frá fabrikkini, sum hevur latið motorin. »Skarvasteinur« er gott og stórt skip við heldur lítla motorkraft, og verður tí nú eisini roynt at útvega ein sterkari motor. Kol verður ikki nógv umbiðið nú um hægstu summartíðina og skipið, sum varð keypt fyrri stóran pening, krevur at sigla nógv, og tí høvdu nevndu farmar verið tí ein góður stuðul. Men tað er nú so, at mangan brestur ætlan. Útróðurin hevur ikki verið nógv drivin her, og nógv av tí, at veður líkindini hava verið at kalla vánalig. Um miðjan mánaðan vóru nakrir bátar úti fyrri vestan, og eydnaðist tað frálíkt. Tað vísti seg at vera væl av fiski, um veðrið hevði verið at røkt sjógvinn.

Leingi hevur Hvalbiar sóknarstýri verið í døpurhuga, um teir skuldu fara upp í tað sonevnda oyggjarverk (Suðuroyar el-verk). Men nú hevur tað so undirskrivað sáttmálan, og síðan kemur tíðin at prógva, um tað er til fyrimun ella ikki. — Aftaná jóansoku verður byrjað at fleyga úti í Litlu Dímun.

Lærarin Sørensen, ið hevur verið í Danmørk, har hann hevur nomið sær meira kunneika í teim ymsu lærugreinum, er nú aftur komin.

Tíðindamaður.

Setið lýsing tygara

SOSIALIN

P-F. FÖROYA BANKI

(Stovnaður 1906)

Aðalskrivstova:
TÓRSHAVN, telf. 1350

Avgreiðsla:
MIÐVÁGI, tlf. 7

Útbankar:
Norðuroya deild
KLAKKSVÍK tlf. 274
Suðuroyar deild:
TVØROYRI, tlf. 32

Renta av bankabók 3½% p. a.
Renta av innskoti við uppsøgn uppá 3 mánaðar 4%.

PRENTSMÍÐJAN Á HEYGSBREYT

TÓRSHAVN

AVRIKAR ALT PRENTINGARARBEIÐI

TELF. 1820

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

FODERSTOFFER

Foderblandning, malet byg, malet Majs, knust Majs.
Hønsfoder »Rekord«, Kyllingefoder, hel Byg,
hel Hvede, Hvedeklið, hel Havre, hel Dari.

STØRSTE LAGER
BILLIGSTE PRISER

P-F VALDEMAR LÜTZEN

TELEFON 1020 — 4 LINIER

GRÓT OG SKERVUR

Øll, ið vilja keypa skerv ella grót, eiga at venda sær til kommunukantórið.

Grót og skervur megu verða goldin fyrst, áðrenn tey verða heimtað.

Bilstjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heinta grót ella skerv uttan við einum limi av vegnevndini ella einum umboðsmanni fyrri kommununa.

FROÐBIAR SÓKNAR KOMMUNA